

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl samosoudcem Mgr. Romanem Podlešákem v hlavním líčení konaném dne 4. února 2020,

takto:

Obžalovaný

pprap. Pavel V., narozený xxx ve Vrchlabí, trvale bytem xxx, adresa pro doručování xxx,

je vinen, že

dne 4. 8. 2018 v době od 21:30 hodin do 21:40 hodin v Xxx, na zahrádce restaurace Xxx, poté, co poškozeného direktivně žádal, ať po sobě uklidí rozbitý půllitr od piva a následně jej dvakrát otevřenou dlaní razantně strčil do hrudníku, když poškozený na jeho slovní výzvu nereagoval, čímž ho postupně zatlačil nejméně 3 metry k rohu restaurace, kde se poškozený oprávněně začal bránit z obavy před dalším napadáním stříkáním pepřovým sprejem, za přítomnosti nejméně tří dalších osob poškozeného srazil k zemi, kde ho dvakrát udeřil pěstí velkou intenzitou do obličeje, čímž mu způsobil pohmoždění hlavy, krevní výron levé tváře a periokulární krajiny, oděrku zevně levého obočí, tříštivou zlomeninu spodní plochy levé očníce, zlomeninu boční plochy levé očníce, pohmoždění levého oka, zlomeninu tří ploch dutiny horní čelisti vlevo, zakrvácení do této dutiny a dvojnásobnou zlomeninu levého jařmového oblouku, tedy zranění, které poškozeného omezovalo v běžném způsobu života po dobu nepřevyšující 5 týdnů pro svou bolestivost, omezené vidění a pohyb horní čelisti při komunikaci a přijímání potravy, a pro nutnost dodržování klidového režimu a dalších režimových opatření,

tedy:

jednak jinému úmyslně ublížil na zdraví,

jednak se dopustil veřejně a na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že napadl jiného,

čímž spáchal

jednak přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku,

jednak přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 146 odst. 1, § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu 2 roky.

Podle § 82 odst. 2 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá, aby během zkušební doby podle svých sil nahradil škodu a nemajetkovou újmu, které trestným činem způsobil.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit:

- poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČO: 41197518, se sídlem Praha 3, Orlická 2020/4, částku ve výši 46 288 Kč,
- poškozenému Dušanu K., nar. xxx, částku ve výši 36 655 Kč, k rukám jeho zmocněnce, Mgr. Jana Poláčka, advokáta se sídlem AK v Praze 1, Zlatnická 1127/4.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit poškozenému Dušanu K., nar. xxx, nemajetkovou újmu ve výši 169 891 Kč, vše k rukám jeho zmocněnce, Mgr. Jana Poláčka, advokáta se sídlem AK v Praze 1, Zlatnická 1127/4.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený Dušan K., nar. xxx, odkazuje se zbytkem nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění

1. Po provedeném dokazování soud zjistil, že dne 4. 8. 2018 kolem 16:30 hodin se poškozený Dušan K. se svým psem sešel s kolegou Michalem N. na zahrádce restaurace Xxx v Xxx. Zde popíjeli nejprve jen pivo a poté i tvrdý alkohol, přičemž poškozený se postupně opil. V době kolem 21:00 hodin, když měl v krvi množství alkoholu cca 2 promile, přišel na zahrádku restaurace obžalovaný za svou přítelkyní, obsluhující servírkou Danielou J.. Sedl si přitom vedle stolu poškozeného a jeho kolegy, a vnímal tak velmi vzrušenou debatu, již spolu oba vedli a během níž zejména poškozený cholericky vyjadřoval svůj nesouhlas v debatě křikem a živou gestikulací. Právě rozhazováním rukama pravděpodobně nechtěně shodil vedle stolu půllitr od piva, načež záhy jejich debata skončila a svědek N. restauraci opustil. Rozbitím půllitru poškozený nahněval další obsluhující servírku Kateřinu V.. Ta mu po zaplacení útraty na odchodu z restaurace vyčetla jeho chování, s apelem, že by neměl rozbít sklo, když má u sebe psa, který se o něj může poranit, a také, že by si mohl po sobě střepey uklidit. Servírka ovšem seznala značnou opilost poškozeného, jenž jí nebyl schopen ani srozumitelně odpovědět, a záhy tedy pochopila, že věc s ním nemá smysl dále řešit a střepey uklidí sama. V tuto chvíli se však do věci vehementně vložil obžalovaný – přistoupil k poškozenému a důrazně, rozkazovacím způsobem jej záukoloval ve stylu „to si uklidíš“ či „to si uklidíte“. Servírce V. přišla být intervence obžalovaného zbytečně razantní, a proto ho

Shodu s prvopisem potvrzuje Iva Boříková

chtěla mírnit. Její kolegyně J. jí však sdělila, že obžalovaný je policista, což ji uklidnilo a na chvíli se vzdálila do zázemí restaurace pro smeták a lopatku. Obžalovaný přitom stále naléhal, aby poškozený po sobě uklidil, avšak ten jeho výzev neuposlechl a naopak ho expresivně poslal do „prdele“ či do „hajzlu“. Když se vzápětí servírka V. vrátila na zahrádku restaurace, obžalovaný začal do poškozeného strkat – dvakrát razantněji otevřenou dlaní do hrudníku a následně ramenem, čímž poškozeného začal vytlačovat v opačném směru jeho zamýšleného odchodu z restaurace za její roh. Servírka V. nabyla dojmu, že obžalovaný se zbytečně hecoval a že by mohl poškozeného případně napadnout i pěstmi. Tento rozvíjející se konflikt chtěla zastavit, avšak v okamžiku, kdy obžalovaný poškozeného postupně odstrkal z místa jeho stání na vzdálenost přibližně 3 až 4 metry na roh restaurace, poškozený na svou obranu začal souvisle stříkat proti obžalovanému svým pepřovým sprejem. Takto vzniklá aerosolová clona pepřového prostředku zasáhla obžalovaného a také obě servírky, které iritované jeho zásahem odběhly do zázemí restaurace. Obžalovaný přitom blíže nezjištěným způsobem srazil poškozeného k zemi a s omezeným videm mu zasadil nejméně dva tvrdé údery pěstí vedené velkou intenzitou do levé části obličeje, zasáhnuvši krajinu levého oka. Jelikož hlava poškozeného byla v tu dobu pravděpodobně fixována o zem, síla úderů se plně přenesla na obličejový skelet. Údery tak poškozenému způsobily zranění blíže specifikovaná shora ve výroku rozsudku, vyžadující opakovaná operativní řešení.

2. Shora uvedený skutkový stav soud zjišťoval z výpovědí obžalovaného, poškozeného a svědků: servírky V., přítelkyně obžalovaného J., kolegy poškozeného N. a náhodného kolemjdoucího M.. Charakter poranění poškozeného a mechanismus jeho vzniku soud zjišťoval z výpovědi soudního znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, dopad činu na duševní zdraví poškozeného výsledkem znalkyně z oboru psychiatrie. Další následky činu do majetkové i nemajetkové sféry poškozeného soud zjišťoval ze zpráv PSSZ, dokladů o vyplacení dávek nemocenského pojištění a příjmu poškozeného, dokladů o pracovní neschopnosti, dokladů k nákladům vynaloženým na léčení a znaleckého posudku z oboru oceňování nemateriální újmy na zdraví. Při zjišťování skutkového stavu soud rovněž vycházel z listinných důkazů, tj. zejm. z protokolu o ohledání místa činu včetně pořízené fotodokumentace, fotodokumentace SMS zpráv mezi poškozeným a svědkyní V., zdravotních zpráv o ošetření poškozeného a fotodokumentace poškozeného po činu.
3. Po takto provedeném dokazování soud dospěl k závěrům: Stran mechanismu vzniku poranění poškozeného v řízení nebyly větší pochybnosti. S největší pravděpodobností je způsobily nejméně dvě po sobě jdoucí tvrdé rány pěstí obžalovaného, jak je obžalovaný sám připouštěl a jak potvrdil znalec z oboru zdravotnictví. V řízení potom proti sobě stály dvě skutkové verze projednávaného incidentu. První prezentovaná obhajobou obžalovaného, korespondující s výpovědí jeho přítelkyně J.. Podle ní se měl poškozený v restauraci chovat velmi agresivně při hádce s kolegou N., kterého měl častovat vulgárními nadávkami a dokonce mu dát pár facek a hodit po něm půllitr od piva, který se v důsledku toho rozbil. Když tedy poškozený následně zaplatil útratu a servírka V. měla údajně naléhat, aby si po sobě rozbité sklo uklidil, obžalovaný se obával jejího možného napadení ze strany poškozeného, a proto mezi ní a poškozeného vstoupil, aby případnému útoku zabránil. Poškozenému měl pak toliko položit ruku na rameno a klidně mu domlouvát, ať se uklidní – na což měl poškozený proti němu znenadání použít pepřový sprej. Ten mu měl z bezprostřední blízkosti dlouze stříkat do obličeje, což u něj vyvolalo obavu o vlastní zdraví a strach z možného dalšího útoku poškozeného. V sebeobraně jej proto strhnul na zem a pacifikoval ho dvěma nebo třemi údery mířenými někam do oblasti hlavy, přičemž ihned dalšího násilí zanechal a odešel.

4. Proti této verzi stála výpověď poškozeného, částečně podporovaná výpovědí jeho kolegy N., který z restaurace odešel záhy po rozbití pultitru a zaplacení jejich útraty. Podle těchto výpovědí jejich vzájemná debata byla sice vzrušená, ale prostá vulgarismů či dokonce facek, kdy i rozbití pultitru poškozeným bylo neúmyslné. Podle poškozeného mu pak obžalovaný vstoupil do cesty, když se psem odcházel a velmi arogantním rozkazovacím způsobem mu nakázal, ať okamžitě uklidí střepy. Proti této výzvě měl nejprve slušně protestovat a poté obžalovanému odušit expresivními vulgarismy, načež měl obžalovaný proti němu ihned zaútočit – obžalovaný měl obejít stůl a v rychlém sledu jej dvakrát prudce udeřit, což jej mělo dostat do šoku, pro který si toho následně moc nevybavoval. Pouze vzpomínal, že v již tuto dobu přišel o své brýle a vzápětí byl dotlačen obžalovaným za roh restaurace, přičemž, když mezitím pravděpodobně ještě dostal nějaké rány, v záklonu při ztrátě rovnováhy či již v pokleku začal stříkat svým pepřovým sprejem. Celkem tak mohl dostat do hlavy 5 až 10 ran pěstí.
5. Pokud měl soud v řízení hodnotit, která z obou prezentovaných verzí skutkového stavu byla věrohodná, dospěl k závěru, že ani jedna z nich. Obě tyto verze byly ve větším či menším rozporu se svědectvím servírky V., která velmi věrohodným a podle názoru soudu i objektivním způsobem, očividně bez snahy jedné či druhé straně přidávat, resp. naopak ubírat, podrobně popsala průběh celého incidentu. Vyvrátila tak především tvrzení obžalovaného, že vstoupil mezi ní a poškozeného jako jakýsi „narázník“ a ochránil ji tak před potenciální hrozbou napadení ze strany poškozeného – kterou svědkyně vůbec nevnímala a poškozeného označila jako opilého odevzdaného člověka, jenž po jejím spílání budil jejími slovy dojem „mouchy, snězte si mě“. Naopak potvrdila vyjádření poškozeného, že obžalovaný se do věci vehementně vložil a panovačně začal poškozenému rozkazovat, aby po sobě uklidil, aniž by o takovou intervenci stála, resp. jí byla vůbec příjemná. Věrohodně také vypověděla, že právě proto chtěla obžalovaného mírnit, avšak věc přenechala jeho dikci poté, co jí kolegyně J. informovala, že obžalovaný je policistou. Jak je uvedeno shora ve skutkových zjištěních soudu, svědkyně pak specifikovala, jakým způsobem obžalovaný na poškozeného v podstatě zaútočil dvěma strkanci otevřenou dlaní do hrudníku a následně pošouchováním ramenem ve stylu hospodských konfliktů. Soud také neměl důvodu pochybovat o jejím přesvědčivém vyjádření, že poškozený mohl mít z jednání obžalovaného důvodný strach. I ona totiž nabyla dojmu, že se zbytečně hecuje, a že když tlačí poškozeného za roh restaurace, může konflikt nadále gradovat a případně jej začít bít i pěstmi – pročež chtěla další eskalaci konfliktu zabránit, avšak jak je uvedeno ve skutkových zjištěních, schytila nečekaně dávku pepřovým sprejem, který na svou obranu vytáhl poškozený.
6. Svědkyně V. tak korigovala dramatické vyličení napadení poškozeným, kdy na opakované dotazy soudu potvrdila, že pokud by obžalovaný poškozeného ihned bil pěstmi, s velkou pravděpodobností by toto násilí registrovala – což mj. dokládá její věrohodnost v tom, že byť krátce po činu přislíbila SMS zprávou zaslanou poškozenému s ujištěním „stojím za Vámi“, nijak se s ním na vyličení rozhodných skutečností nedomlouvala, jeho svědectví účelově nepodporovala a bez přídavků objektivně popsala jen své vjemy. Neobjektivně a zaujatě naopak podle názoru soudu vypovídala přítelkyně obžalovaného J., která vzhledem k partnerství s obžalovaným měla důvody mu svou výpověď stranit. Její nevěrohodnost, podobně jako nevěrohodnost obžalovaného, potvrzuje také její zájem utajit identitu obžalovaného po činu, kdy o mlčení mj. žádala i svědkyni V.. Lze stěžejně uspokojivě vysvětlit pouhým rozrušením či zmateností, proč obžalovaný bezprostředně po činu ihned odešel, aniž by se ošetřil v zázemí restaurace a vyčkal příjezdu svých kolegů z řad policie, kterým pak jeho přítelkyně lživě sdělila, že účastníkem incidentu byl pro ni neznámý muž.

7. Výpověď svědkyně V. pak především spolehlivě vyvrátila obhajobu obžalovaného, že jednal v nutné obraně, neboť naopak podle jejího svědectví on byl útočníkem. V nutné obraně podle § 29 tr. zákoníku tak jednal poškozený, k čemuž soud blíže dodává: Jednání v nutné obraně předpokládá odvracení přímo hrozícího nebo trvajících útoku na zájem chráněný tr. zákoníkem. Takové jednání, resp. nutná obrana, pouze nesmí být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Samotný útok, proti kterému směřuje nutná obrana, je nutné posuzovat především objektivně – tj. zdali vůbec nastal, zdali skutečně trval, popř. zdali bezprostředně hrozil. Stran přiměřenosti nutné obrany je ovšem důležité přihlížet i k subjektivnímu stavu osoby, která odvracela takový útok – tedy podle toho, jak se čin útočníka jevil tomu, kdo jej odvracel. Útok sám přitom může směřovat proti různým individuálním zájmům chráněným trestním zákoníkem, tedy např. proti životu, zdraví a majetku. Jednání poškozeného proto nelze hodnotit izolovaně, až v okamžiku, kdy po postrkování vytáhl pepřový sprej. Nezbytné je naopak analyzovat celý průběh skutkového děje a z něj vyvozovat závěry o tom, zda jednal či nejednal v nutné obraně.
8. Pro zodpovězení otázky, zda došlo k útoku na zájem chráněný trestním zákoníkem, resp. trval či hrozil takový útok v době obranného jednání poškozeného, je nutné vycházet ze svědectví servírky V., viz shora. Jí popsané direktivní vystupování obžalovaného doprovázené postrkáváním otevřenou dlaní do hrudníku a následně „hospodským“ vytlačováním poškozeného za roh restaurace, lze objektivně hodnotit jako zahájení útoku proti tělesné integritě poškozeného. Podle výpovědi svědkyně V. přitom poškozený zjevně nevytáhl pepřový sprej ihned po prvotních pokynech obžalovaného, ale projevil dostatečnou míru zdrženlivosti a k tomuto obrannému prostředku se uchýlil až poté, co jím byl agresivně vytlačen na vzdálenost 3 - 4 metrů z místa svého odchodu na roh restaurace – což v něm mohlo podobně jako u svědkyně V. objektivně vyvolávat obavu další gradace započatého násilí ze strany obžalovaného. Podle ustálené soudní praxe potom nelze po obránci požadovat, aby s obranou proti hrozícímu útoku otálel až do okamžiku, kdy k útoku skutečně dojde nebo útok bude dále pokračovat. Např. v rozhodnutí I. ÚS 3235/15 Ústavní soud konstatoval: „...u excesu extenzivního jde o exces co do doby zákroku, neboť obrana nebyla provedena v době, kdy útok přímo hrozil nebo trval, přičemž se může jednat zejména o obranu předčasnou nebo o obranu provedenou v době, kdy již útok skončil. Při hodnocení předčasnosti nutné obrany je nicméně třeba mít na paměti, že případné prodlení v obraně ji může učinit neúčinnou (srov. též Solnař, J., Fenyk, J., Císařová, D. Systém českého trestního práva. Základy trestní odpovědnosti. Praha: Novatrix, 2009, str. 126).“ Po poškozeném tedy nebylo možné spravedlivě požadovat, aby se nechal „překvapit“, jak se bude obžalovaný dále chovat – tj. zdali se spokojí s jeho vystrčením za roh restaurace, anebo zda své násilí bude dále stupňovat. Poškozený tak nebyl povinen vyčkávat, jak se po agresivním jednání obžalovaného, který na něj již zaútočil, situace dále vyvine, s ničím nepodloženou nadějí a vizí, že přes jeho projevy snad k žádnému dalšímu fyzickému útoku nedojde. Bylo by totiž kladením nepřiměřeného požadavku na poškozeného jako obránce, aby s obranou sečkal až do okamžiku, kdy bude naprosto jasné, že hrozba dalšího útoku evidentně čitelná v předchozím jednání obžalovaného již přerostla v další přímý útok. Je tedy akceptovatelné, že nechtěl poskytnout obžalovanému výhodu, aby jej po prvotním překvapení a možná částečné dezorientaci způsobené vlivem alkoholu mohl dále atakovat, a proto použil pepřový sprej.
9. Pro posouzení přiměřenosti obrany poškozeného a případného intenzivního excesu jeho obrany je nutné opět vycházet z ustálené soudní praxe. Podle té jde u excesu intenzivního o exces co do míry obranného zákroku, neboť obrana nebyla zcela zjevně přiměřená způsobu útoku, přičemž tu může jít o nepoměr v intenzitě nebo ve způsobené škodě (zde pouze v případě mimořádného nepoměru). Namísto je citovat usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 3

Tdo 270/2017, zabývající se přiměřeností, resp. subsidiaritou u nutné obrany: Pro posouzení, kdo je útočníkem a kdo útok odvrací, je rozhodující počáteční iniciativa, resp. kdo s útokem začal (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2002, sp. zn. 6 Tdo 851/2002). U nutné obrany přitom není podmínkou subsidiarita (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 3 Tdo 1197/2013) a obranu obviněného není možné považovat za nepřiměřenou např. z toho důvodu, že nezvolil jiné řešení předmětné záležitosti, jako např. přivolání policie či útěk, jelikož jednání v nutné obraně je právem občana a je na něm, zda se rozhodne pro obranu anebo zvolí jiné východisko. Napadený přitom může způsob a intenzitu útoku posoudit podle prostředků, které používá útočník při útoku, což ale kategoricky neznamená, že obránce může při obraně použít jen stejné prostředky jako útočník. Je nezbytné vycházet z toho, že útočník si své prostředky pro útok vybírá sám, zatímco obránce si zpravidla prostředky k obraně vybírat nemůže. Napadený se často musí ve velmi krátkém okamžiku, bez předchozího rozmyslu, rozhodnout o způsobu obrany tak, aby byla efektivní a zároveň v souladu s § 29 tr. zákoníku, což na něj ovšem klade nepřiměřené požadavky. Ostatně, následky způsobené obránцем útočníkovi by měl nést především útočník, který celou situaci vyvolal, a nikoli napadený. Přitom tyto následky by měl nést i v případě, že napadený překročil v menším rozsahu meze nutné obrany. Celkové riziko z výsledku konfliktu tak musí nést především útočník (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. 7 Tdo 272/2006). Dále lze podotknout, že intenzita obrany může být silnější, než intenzita útoku, jelikož obrana musí být způsobilá útok odvrátit. Je tedy možné, aby napadený použil k obraně i podstatně důraznější prostředek než útočník a také aby způsobil závažnější následek, než jaký hrozil z útoku. Přitom na vybočení z mezí nutné obrany nelze usuzovat jen z toho důvodu, že napadený útočníka zranil (či usmrtil), pokud tedy obrana nebyla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. 6 Tdo 1347/2008).

10. Jak bylo opakovaně uvedeno, obžalovaný si jednoznačně počínal bezdůvodně jako agresor a útočník. Sám přitom neuměl přesvědčivě vysvětlit, v čem konkrétně poškozený v danou dobu někoho ohrožoval a proč jej tedy chtěl vlastně klidnit – když se již s kolegou N. nehádal, žádné sklo nerozbíjel a po zaplacení chtěl restauraci opustit. Tezi obžalovaného, že s ohledem na předchozí jednání poškozeného hrozilo napadení svědkyně V., soud přitom s ohledem na shora uvedené při veškeré snaze objektivně pochopit motivy jednání obžalovaného akceptovat nemohl, jak bylo již uvedeno - i kdyby snad opravdu poškozený před tím dal svému kolegovi facku a hodil po něm půllitr, což svědek N. popíral a čemuž nenaskvěřovalo vyjádření svědkyně V., že střepy byly vedle stolu (což odpovídalo spíše jeho náhodnému shoení než úmyslnému hodu na místo naproti sedícího svědka N.). Z výsledků dokazování tak bylo možné vyvodit pouze závěr, že se obžalovaný touto nevhodnou formou snažil pouze poškozeného „vychovávat“ – kdy na samotné výzvě, aby po sobě poškozený uklidil, by nebylo nic nezákonného, avšak následné násilí po její ignoraci bylo neakceptovatelné. Pokud se tedy poškozený jeho výzvám nechtěl podrobit, což nebylo jeho povinností, a důvodně pojal obavu z jeho jednání, působí v kontextu s vykonaným popsáním násilím obžalovaného volba obranného prostředku poškozeným a jeho užití jako zcela adekvátní. Už vůbec pak nelze klást poškozenému za vinu, že před obžalovaným neutekl - naopak měl právo za vzniklé situace se adekvátními prostředky vůči hrozícímu útoku aktivně bránit. Podle konstantní judikatury přitom proti jednání v nutné obraně není nutná obrana přípustná. Jednání útočníka, namířené proti osobě, která jedná v nutné obraně, je třeba považovat za pokračování v útoku (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 1978, sp. zn. 4 Tz 40/78 - R 9/1980).
11. Pro úplnost soud podotýká, že náhodný kolemjdoucí M. skutek blíže neobjasnil, neboť incident pozoroval přerušovaně v konverzaci s další osobou z větší vzdálenosti. Nedokázal

ani přesně rozlišit jeho aktéry a spíše vnímal zvukový a dráždivý efekt pepřového spreje. Jeho svědectví, že ze zahrádky restaurace slyšel křik a hádku dvou osob, pak se závěry soudu není nikterak v rozporu. Bylo ovšem evidentní, že svědek mylně považoval dohadující se osoby před rozbitím püllitru za účastníky následné rvačky.

12. Obžalovaný tak svým jednáním naplnil všechny zákonné znaky přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, neboť poškozenému způsobil shora popsané poranění, které podle § 122 odst. 1 tr. zákoníku představuje takovou poruchu zdraví, jež porušením tělesných funkcí poškozenému znesnadnila nikoli jen po krátkou dobu obvyklý způsob života a vyžádala si lékařské ošetření. Soud přitom dospěl k závěru, že obžalovaný jednal minimálně v tzv. eventuálním úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, představujícím jeho vědomí o možném způsobení následku v podobě ublížení na zdraví poškozeného a jeho srozumění s tímto následkem. Při posuzování útoků proti lidskému životu a zdraví sice z hlediska naplnění subjektivní stránky (ve formě úmyslu) nepostačuje, pokud pachatel jednal úmyslně, resp. pokud vykonal něco, co je způsobilé předpokládaný následek v podobě ublížení na zdraví jiného způsobit, nýbrž musí být prokázáno, že jeho úmysl k takovému následku skutečně směřoval. Podle ustálené judikatury přitom nelze vycházet jen z toho, jaká újma na zdraví poškozeného byla posuzovaným útokem způsobena, resp. jaká hrozila, ale je nutné přihlížet k okolnostem, za kterých se útok stal, jakým způsobem bylo útočeno a jaké nebezpečí z útoku poškozenému hrozilo. V projednávaném případě soud shledal u obžalovaného, policisty zvláštního útvaru se zkušenostmi ze zákroků, při nichž obdobná poranění vznikají, že minimálně věděl a byl srozuměn s tím, že opakovanými tvrdými údery vedenými velkou intenzitou do levé části obličeje poškozeného, může způsobit zranění představující závažnější, nikoliv jen přechodnou poruchu zdraví ve smyslu § 122 odst. 1 tr. zákoníku.
13. Pro úplnost soud podotýká, že poranění poškozeného bylo natolik závažné, že v úvahu připadala dokonce právní kvalifikace jednání obžalovaného jako zločinu těžké újmy na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Ustálená soudní praxe za těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku považuje vážnou poruchu zdraví poškozeného nejméně po dobu 6 týdnů. Vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění především znamená (na rozdíl od „ublížení na zdraví“) velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného. Doba, po kterou trval tento vážný stav, může být ovšem i podstatně kratší, než trvalo celkové léčení a pracovní neschopnost, a často i kratší než 6 týdnů. Soudní praxe zde již dlouhodobě reflektuje, že díky pokročilemu stupni lékařské vědy trvá sice stav, který lze označit za vážnou poruchu zdraví, mnohdy kratší dobu než 6 týdnů i u těch nejzávažnějších zranění ohrožujících život poškozeného nebo u takových zranění, jejichž úplné vyléčení je mimořádně zdlouhavé; bylo by však v rozporu se smyslem § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku tak závažné zásahy do života poškozeného považovat jen za prosté „ublížení na zdraví“, zejména pokud celková doba léčení dosahuje 6 týdnů (trvání poruchy zdraví při těžké újmě na zdraví podle citovaného ustanovení tedy může být delší nebo i kratší než šest týdnů, podle povahy poruchy zdraví a příznaků, které ji doprovázejí, srov. např. R 13/1966, R II/1965, R 16/1988, 18/1969). V projednávaném případě ale soudní znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství upřesnil, že podstatnou měrou byl poškozený omezen v obvyklém způsobu života po dobu dvou až tří týdnů s tím, že i při dané míře vykonaného násilí nemohla vzniknout jiná vážnější poranění. Jinými slovy v podstatě to nejhorší, co hrozilo, se také stalo. Soud proto jednání obžalovaného nekvalifikoval ani jako pokus zločinu těžké újmy na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku.
14. Obžalovaný svým jednáním v přímém úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku rovněž naplnil všechny zákonné znaky přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, neboť se

dopustil veřejně a na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že napadl jiného. Podle ustálené soudní praxe se za místo veřejnosti přístupné definuje každé místo, kam má přístup široký okruh lidí individuálně neurčený a kde se také zpravidla více lidí zdržuje, takže výtržnické jednání by mohlo být postřehnuto více lidmi. Pojmový znak veřejně je zase podle § 117 tr. zákoníku naplněn v případě, že čin je spáchán před nejméně třemi osobami současně přítomnými (v daném případě před dalšími hosty restaurace a kolemjdoucím M. a další neztotožněnou osobu s ním hovořil). Za výtržnost se přitom považují obecně taková jednání, která závažným způsobem narušují veřejný klid a pořádek a pro něž je typický zřejmě neukázněný a neuctivý postoj pachatele k zásadám občanského soužití - právě za takové jednání lze považovat jednání obžalovaného, který pravděpodobně s pohnutkou „vychovat“ poškozeného na jeho osobu zaútočil a na jeho legitimní obranu reagoval brachiálním násilím. Obžalovaný tak porušil zájem na ochraně lidského zdraví a klidného občanského soužití způsobem, který trestní zákoník nepochybně považuje za natolik škodlivý, že jej zamýšlí trestně postihovat.

15. Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vycházel z účelu trestu podle § 37 odst. 1 tr. zákoníku a při ukládání trestu přihlédl podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku k povaze a závažnosti spáchaných přečinů, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného, k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Obžalovaný je mladý muž v produktivním věku, podle všeho bez vážnějších zdravotních problémů. Před spácháním projednávané trestné činnosti dosud nebyl odsouzen, což mu polehčuje. Již několik let pracuje jako policista s dobrým hodnocením. Způsob zvolené obhajoby mu nepochybně nemůže přitěžovat, neboť je jeho výlučným právem vinu popírat. Z jeho postoje v řízení ale bylo zřejmé, že nad spáchanou trestnou činností nemá žádoucí nadhled a neprojevuje ani žádnou lítost.
16. Za oba sbíhající se přečiny soud ukládal úhrnný trest podle zásad § 43 odst. 1 tr. zákoníku, tj. podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejprísněji trestný – v daném případě podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku s rozpětím zákonné trestní sazby trestu odnětí svobody šest měsíců až tři léta. Vzhledem ke všem okolnostem případu soud považoval za přiměřený úhrnný trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců. Výkon trestu soud podmíněně odložil na zkušební dobu 2 roky, podle názoru soudu dostatečnou pro sledování chování obžalovaného, zda se napraví i bez výkonu trestu. Ten přitom může být nařízen, a to popřípadě již během zkušební doby, pokud obžalovaný nepovede řádný život a nevyhoví uloženým podmínkám – tj. v daném případě nebude podle svých sil hradit škodu, kterou trestným činem způsobil poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně a poškozenému, kterému je povinen rovněž odčinit podle svých sil způsobenou nemajetkovou újmu.
17. K trestnímu řízení se řádně a včas s nárokem na náhradu škody ve výši 46 288 Kč připojila poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, která hradila náklady na léčení poškozeného. Dále se s nárokem na náhradu škody připojil poškozený za ušlý zisk celkem 46 374 Kč za období prvotní léčby a pracovní neschopnosti, kterou si vyžádala také následná operační extrakce kovového materiálu z místa poranění a za náklady vynaložené na léčení ve výši 8 000 Kč (příplatek za nadstandardní pokoj). Poškozený dále požadoval odčinit také vzniklou nemajetkovou újmu, tj. bolestné ve výši 122 628 Kč, náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši 263 789 Kč, a další nemajetkovou újmu ve výši 200 000 Kč. K trestnímu řízení se dále připojila poškozená Pražská správa sociálního zabezpečení s nárokem na náhradu škody ve výši 13 801 Kč, představující vyplacené dávky nemocenské. Soud však svým pochybením opominul připojení poškozené Pražské správy sociálního zabezpečení s nárokem na náhradu škody z přípravného řízení přečíst před zahájením

dokazování podle § 206 odst. 2 tr. řádu, a proto o něm již nemohl rozhodnout – protože má poškozená možnost toto pochybení napravit podáním odvolání.

18. Soud měl v řízení za prokázané, že poškozené pojišťovně byla způsobena škoda v přesně vyčíslené výši, jejíž vznik byl v přímé příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného, za které byl odsouzen a v důsledku něhož poškozená vynaložila náklady spojené s péčí o poškozeného. Nárok na náhradu škody proto soud poškozené v plné výši přiznal podle § 228 odst. 1 tr. řádu ve spojení s § 2960 občanského zákoníku a § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, kdy škůdce hradí účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného, přičemž nárok na náhradu těchto nákladů přechází na příslušnou zdravotní pojišťovnu, pokud tyto náklady uhradila.
19. Pokud jde o újmu v případech ublížení na zdraví, jejíž odškodnění nárokoval poškozený, vztahuje se na ní především obecné ustanovení § 2910 obč. zákoníku, podle nějž škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne do absolutního práva poškozeného (v daném případě prvotně do jeho zdraví a druhotně do majetkového práva), nahradí poškozenému, co tím způsobil. Škůdci potom podle § 2956 obč. zákoníku vzniká povinnost odčinit poškozenému především újmu na jeho přirozených právech (která podle § 81 obč. zákoníku chrání mj. život, důstojnost člověka a jeho zdraví), přičemž hradí škodu také nemajetkovou újmu, za níž se považují i způsobené duševní útrapy.
20. Soud měl v řízení za prokázané, že poškozenému vznikla v důsledku protiprávního jednání obžalovaného škoda v podobě ušlého výdělku (srov. § 2962 obč. zákoníku), doloženého ve výši 28 655 Kč, za období dvou pracovních neschopností v období od 4. 8. 2018 do 9. 9. 2018 a od 8. 9. 2019 do 15. 10. 2019. Pro úplnost soud podotýká, že poškozený při uplatnění nároku pouze opomenul odečíst od ušlého výdělku dávky nemocenského pojištění vyplacené v úvodu zdravotní neschopnosti zaměstnavatelem, tj. částky 7 037 Kč a 10 682 Kč, o které soud jeho nárok понížil. Dále poškozenému vznikla škoda spočívající ve výdajích, které vynaložil v souvislosti s léčbou zranění, tj. náklady za nadstandardní pokoj po dobu nutné nemocniční hospitalizace v roce 2018 i v roce 2019, v celkové doložené výši 8 000 Kč. Podle § 2960 obč. zákoníku totiž při ublížení na zdraví hradí škůdce jednorázovou částkou též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil. Podle názoru soudu přitom právě nadstandardní pokoj za „standartní“ cenu v době vynucené hospitalizace představuje takový účelně vynaložený náklad. Soud proto poškozenému nárok na náhradu škody přiznal v celkové výši 36 655 Kč.
21. Obč. zákoník dále výslovně upravuje náhrady při ublížení na zdraví a při usmrcení poškozeného v § 2958 a násl. V případě způsobené újmy na zdraví má tak podle § 2958 obč. zákoníku škůdce peněžitou náhradou poškozenému odčinit vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy, a vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, také tzv. ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 10. 2017 sp. zn. 25 Cdo 2245/2017 se přitom jedná o samostatně postavené nároky, jež samostatně vznikají i zanikají, a tedy se i samostatně promlčují.
22. Za účelem stejného postupu soudů při stanovení výše náhrady za bolestné a ztížení společenského uplatnění byla Nejvyšším soudem jako doporučující nezávazný materiál vypracována Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví. Podle ní se tak postupuje v případě určení bolestného a ztížení společenského uplatnění. Bolestné představuje náhradu za bolest vzniklou v důsledku ublížení na zdraví, jejíž vznik se váže k

akutní fázi bolestivého stavu, tj. vznikající jak při samotné škodné události, tak při léčení či odstraňování následků újmy na zdraví. Výši bolestného lze ovšem vyčíslit až v době stabilizace bolesti. Smyslem bolestného je vedle samotného „fyzického“ bolestivého stavu odškodnit i určitou míru nepohodlí, stresu či obtíží spojených s utrpenou zdravotní újmou (srov. § 2957 občán. zákoníku), v rozsahu, v němž tyto zásahy do osobnostní sféry poškozeného z povahy věci souvisí s bolestí obvykle doprovázející stavy popsané v jednotlivých položkách.

23. Předpokladem pro stanovení výše bolestného je potom vypracování znaleckého posudku, přičemž se doporučuje jeho vypracování znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví. Ten ve znaleckém posudku určí způsobenou bolest, když na základě zdravotnické dokumentace vyhodnotí samostatně každý bolestivý stav, který je v příčinné souvislosti se škodnou událostí. Celkové ohodnocení bolesti se tak skládá z jednotlivých položek, jimž jsou přiřazeny bodové hodnoty. Pro určení výše náhrady je nutné výsledný bodový součet vynásobit částkou odpovídající hodnotě jednoho bodu - odvozené od jednoho procenta hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž vznikl nárok.
24. V daném případě poškozený předložil k nárokovanému bolestnému znalecký posudek vypracovaný znalkyní z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, vypracovaný ve shora popsaných intencích Metodiky Nejvyššího soudu. Soud proto při stanovení výše bolestného z tohoto znaleckého posudku vycházel, přičemž byl povinen zohlednit další konkrétní okolnosti případu ve smyslu § 2957 občán. zákoníku. Znalecký posudek ohodnotil zranění celkem 412 body (367 bodů za bolest vytrpěnou v důsledku zranění v roce 2018 a 45 bodů za bolest vytrpěnou v důsledku zranění v roce 2019), při správně vypočtené hodnotě jednoho bodu 295,04 Kč v roce 2018 a 318,85 Kč v roce 2019. Podle § 2957 občán. zákoníku pak soud tuto částku modifikoval s přihlédnutím ke skutečnosti, že zranění bylo způsobeno úmyslným nevyprovokovaným jednáním obžalovaného. Navýšil ji tak o 10%, tj. bolestné stanovil celkem na částku 134 891 Kč. Tímto navýšením přitom nebyla porušena zásada *Iudex ne eat ultra petita partium* (zásada, podle které soud nesmí stranám přiznat něco jiného nebo více, než žádaly), jelikož soud posuzuje návrh poškozeného pouze stran jeho obsahu - tj. jak je uplatněný nárok vyličen, zejm. v čem poškozený spatřuje příčinu vzniklé škody či nemajetkové újmy, přičemž není vázán navrženou právní kvalifikací. V daném případě poškozený dílčí nároky požadované nemajetkové újmy vzájemně kombinoval, a proto soud mohl přistoupit k modifikaci uplatněné výše bolestného, neboť tím celkovou výši nároku na odčinění nemajetkové újmy nepřekročil.
25. Poškozený požadoval nahradit podle § 2958 občán. zákoníku také tzv. další nemajetkovou újmu v celkové výši 200 000 Kč. Zdůrazňoval, že v daném případě se jednalo o intenzivní zásah do jeho osobnostní sféry, představující extrémně závažný zásah do jeho tělesné integrity, v důsledku kterého došlo i k výrazné psychické újmě a k hrubému ponížení jeho důstojnosti. Akcentoval brutalitu a nečekanost útoku, veřejné místo napadení, nevyprovokovanost útoku, dobu léčení, a především trvalé následky zranění: Jizvu pod levým spánkem, neustálý tlak na levé oko z dolní části pod ním, kde se nacházejí jizvy a voperované titanové destičky, pravidelné běhající světelné záblesky v krajním levém spektru levého oka, deformaci obličeje, nemožnost otevírat plně ústa, povislost levého koutku úst, neurologické potíže, posttraumatický stresový syndrom, sociální fobie, která poškozeného výrazně omezuje v povolání, kdy jako novinář píšící o hudbě nemůže navštěvovat koncerty většího rozsahu, obavy z cestování, z většího počtu lidí, z pádu, opětovného napadení jinou osobou, pocit neschopnosti bránit své blízké apod., nutnost braní antidepresiv a omezení,

resp. skoro vyloučení možnosti sportovat z obav z obnovení zranění. Dále pocíval újmu v tom, že obžalovaný jako policista hrubě podlomil jeho důvěru v bezpečnostní složky státu, přičemž se po incidentu neomluvil a po celou dobu řízení lživě vypovídal.

26. Další nemajetková újma podle § 2958 obč. zákoníku představuje zásah do zdraví, který nespočívá v přechodné bolesti ani ve fyzické či psychické újmě dlouhodobého charakteru, nýbrž jde o specifické okolnosti vymykající se obvyklému průběhu léčby a stabilizace zdravotního stavu. Soudní praxe se ustálila na tom, že se jedná o jakousi „zbytkovou kategorii“, kterou lze odčinit bolest v širším slova smyslu. Na rozdíl od bolestného a ztížení společenského uplatnění však „další nemajetková újma“ spočívá ve vytrpění fyzické bolesti či v duševním strádání, které se vymykají obvyklému průběhu léčby či obvyklému stabilizovanému zdravotnímu stavu poškozeného. Lze tak shrnout, že odčinění další nemajetkové újmy přichází v úvahu v případech, kdy intenzita vytrpěné bolesti a duševního strádání zjevně překročila obvyklou míru, nebo se jedná o jinou mimořádnou a specifickou okolnost případu nespádající ani do odčinění bolestného, ani do odčinění ztížení společenského uplatnění. Není proto namístě tuto kategorii nemajetkové újmy nepřiměřeně nerozšiřovat o okolnosti, které jsou sice nežádoucí či nepříjemné, ale v obdobných případech běžné – v takovém přístupu by totiž docházelo k nesystémovému stírání rozdílů mezi jednotlivými druhy nemajetkových újem na zdraví (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 11. 2017 sp. zn. 25 Cdo 2245/2017).
27. Aplikací shora uvedeného na projednávaný případ soud neshledal podmínky pro přiznání další nemajetkové újmy. Intenzita zranění a okolnosti jeho vzniku byly soudem zohledněny ve výpočtu bolestného, kdy nepříjemné pocity bolesti a stresu spojeného s léčbou výrazněji nevybočily z obvyklého průběhu léčby podobných zranění – naopak podle názoru znalce z oboru zdravotnictví se zranění hojilo nekomplikovaně a dobře. Pokud pak poškozený prožíval v nezvykle vysoké míře pocity frustrace a ponížení z napadení, resp. další negativní prožitky související s následným vyšetřováním věci, je namístě poukázat na závěry znalkyně z oboru psychiatrie. Ta konstatovala v případě poškozeného jeho dlouhodobé psychické problémy související s jeho egocentrickou disocílní osobností a alkoholovou závislostí – kdy kvůli problémům s depresemi vyhledal psychiatrickou pomoc již v roce 2017. Objektivně tak duševní strádání poškozeného nelze považovat za vymykající se obvyklému průběhu léčby. Poškozeným tvrzené trvalé následky zranění je zase namístě odškodňovat v rámci ztížení společenského uplatnění (viz dále) nikoliv v rámci tzv. další nemajetkové újmy.
28. Pokud jde o snížení lidské důstojnosti akcentované poškozeným (odškodňované jako zásah do přirozených práv podle § 2956 obč. zákoníku nikoliv jako „další nemajetková újma“ podle § 2958 obč. zákoníku), je namístě poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2013 sp. zn. 8 Tdo 46/2013. Podle něj půjde o snížení důstojnosti fyzické osoby nebo její vážnosti ve společnosti ve značné míře pouze tam, kde s ohledem na konkrétní situaci, za které k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv fyzické osoby došlo, jakož i s přihlédnutím k dotčené fyzické osobě, lze spolehlivě dovodit, že by nastalou nemajetkovou újmu vzhledem k intenzitě a trvání nepříznivého následku, spočívajícího ve snížení její důstojnosti či vážnosti ve společnosti, pocívala jako závažnou zpravidla každá fyzická osoba nacházející se na místě a v postavení postižené fyzické osoby – kdy poškozený s ohledem na svůj zjištěný osobnostní profil a znalkyní konstатовanou emoční labilitu a přecitlivělost vše prožívá nadměrně intenzivněji. Navíc je nutno dodat, že jakkoliv bylo jistě napadení velmi nepříjemným prožitkem, nevymykalo se obvyklým hospodským konfliktům, kdy strkance a rány pěstí nepředstavují z tohoto pohledu ponižující způsob provedení činu. Navíc k němu došlo za šera, kdy zjevně nebylo sledováno větším počtem přihlízejících,

příčemž fotky zbitého poškozeného vešly ve větší veřejnou známost až tím, že je nechal se svým svolením uveřejnit v internetovém zpravodajství.

29. Z konstatovaných nároků poškozeného soud nicméně považoval za oprávněné odčinit prožité duševní útrapy, které je nutné považovat ve smyslu citovaného zákonného ustanovení § 2956 obč. zákoníku rovněž za nemajetkovou újmu, nikoliv však za „další nemajetkovou újmu“ podle § 2958 obč. zákoníku. Objektivní určení výše odškodnění za psychickou bolest je přitom vždy složitější, neboť se jedná o subjektivní, těžko měřitelný prožitek poškozeného. V takových případech se proto postupuje v souladu se zákonem avizovanou zásadou slušnosti podle určitých objektivizačních kritérií. Aplikací konstatovaného potom soud dospěl k závěru, že v důsledku jednání obžalovaného poškozený bezpochyby prodělal určitý šok a stres, který mu způsobil znalkyní zjištěnou dočasnou poruchu přizpůsobení (tj. poškozeným tvrzené úzkostné pocity, poruchy spánku apod.), jež je spravedlivé odškodnit. Za odůvodněný soud považoval i požadavek poškozeného spočívající v odškodnění duševních útrap za nemožnost plnohodnotně se věnovat svému zaměstnání novináře se specializací na tuzemskou i zahraniční hudební scénu, neboť mu bylo pro poruchu přizpůsobení znemožněno účastnit se hudebních festivalů a koncertů (pro související obavy z možného napadení a dalšího event. poranění). Soud vzhledem k výše uvedenému považoval pro vytrpěné duševní útrapy za adekvátní poškozenému přiznat částku ve výši 35 000 Kč.
30. Ve vztahu k požadavku poškozeného na náhradu za ztížení společenského uplatnění - který rovněž doložil znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví - soud konstatuje, že za ztížení společenského uplatnění ve smyslu § 2958 obč. zákoníku jsou považovány do budoucna trvale ztracené nebo trvale omezené možnosti seberealizace poškozeného. Účelem přiznání náhrady za taková omezení je pak kompenzace skutečnosti, že poškozený nevratně přišel o možnost žít plnohodnotný život. Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy v duchu znění § 2958 obč. zákoníku zdůrazňuje, že pro stanovení částky, jež představuje pomyslnou hodnotu trvalého omezení způsobu života, je nezbytné, aby byl zdravotní stav poškozeného po úrazu zcela ustálen, aniž by existovala reálná vyhlídka na pozdější vymizení negativních dopadů zásahu do zdraví poškozeného. Jeho zdravotní stav také musí být hodnocen komplexně z hlediska dopadu zranění do všech sfér fyzického i duševního zdraví, kdy hodnocení pouze parciálních dopadů je zcela vyloučeno. Z výpovědi znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie (která prezentovala před soudem rovněž závěry znalce z oboru klinické psychologie) přitom vyplývá, že současný zdravotní stav poškozeného není trvalý. Lze naopak důvodně očekávat, že zjištěná dočasná porucha přizpůsobení (nikoliv postraumatická stresová porucha tvrzená poškozeným, kterou však znalci neshledali) v blízkém časovém horizontu odezní a spolu s ní i většina úzkostných pocitů poškozeného a jeho obavy z davu s tím, že budou pravděpodobně přetrvávat jen jeho dlouhodobé problémy s napadením nesouvisející, umocňované jeho alkoholovou závislostí. Rovněž znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, konstatoval, že od extrakce kovového materiálu z místa poranění v září 2019 je příliš malý časový odstup pro definitivní závěr, zda bude, či nebude poškozený otvírat ústa jako před úrazem či zda bude mít povislý levý koutek úst – naopak s ohledem na podle něj správně reponované zlomeniny obličejového skeletu by k výraznějšímu omezení otevírání úst, resp. kousání dojít natrvalo nemělo, s vidinou možného zlepšení asymetrie obličeje. Vzhledem k těmto závěrům znalců tak soud považuje uplatnění požadavku na náhradu za ztížení společenského uplatnění za předčasné – kdy v daném případě lze s ohledem na specifičnost věci činit definitivní závěry nikoliv po jednom roce, jak je zpravidla obvykle možné, ale až po dvou letech, jak soudní praxe výjimečně připouští. Náhradu za ztížení společenského uplatnění proto soud zatím přiznat nemohl.

31. Soud tedy poškozenému celkem přiznal nárok na náhradu škody v celkové výši 36 655 Kč a nemajetkové újmy ve výši 169 891 Kč. Se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy soud podle § 229 odst. 2 tr. řádu poškozeného odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.
32. Závěrem soud podotýká, že požadavku poškozeného na uhrazení nákladů vynaložených na opatření dvou znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení imateriální újmy v celkové výši 7 018 Kč nebylo možné vyhovět. Takto vynaložené náklady totiž nejsou škodou způsobenou trestným činem, o které by mohlo být rozhodováno v adhezním řízení. O takovém návrhu lze rozhodnout podle § 154 tr. řádu až po právní moci odsuzujícího rozsudku jako o nákladech poškozeného vynaložených na uplatnění náhrady škody (srov. R 32/2005).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Odvolání může podat státní zástupce, obžalovaný, poškozený a osoby oprávněné podat odvolání ve prospěch obžalovaného podle § 247 odst. 2 tr. řádu, tj. příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manželka a družka. Státní zástupce a poškozený mohou podat odvolání i v neprospěch obžalovaného. Odvolání musí být ve stanovené lhůtě rovněž odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Praha 4. února 2020

Mgr. Roman Podlešák, v.r.
samosoudce